

**Sprawozdanie z VII Międzynarodowego Sympozjum Filozoficznego
z cyklu „Przyszłość cywilizacji Zachodu”.
Lublin, 16 kwietnia 2008 r.**

Problematyka sprawiedliwości traktowana jest obecnie najczęściej z perspektywy nauk prawnych lub społecznych. Specyfika metodologiczna tychże nauk nie pozwala jednak na ujęcie tego, co w sprawiedliwości najważniejsze – jej istoty. Dlatego na szczególną uwagę zasługuje międzynarodowe sympozjum filozoficzne: *Sprawiedliwość – idee a rzeczywistość*, które odbyło się 16 kwietnia 2008 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Był to już siódmy zjazd z cyklu „Przyszłość cywilizacji Zachodu”. Głównym organizatorem tego przedsięwzięcia była Katedra Filozofii Kultury KUL, natomiast w gronie jego współorganizatorów znalazły się: Fundacja „Lubelska Szkoła Filozofii Chrześcijańskiej”, Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu, Gilson Society (USA), oraz Centre de Recherche en Éthique Économique de L’Université Catholique de Lille (Francja).

Podjęta przez uczestników sympozjum debata oscylowała wokół zagadnienia sprawiedliwości, które zostało poddane wnikliwym analizom w aspekcie politycznym, ekonomicznym i kulturowym. Obradujący uczeni powszechnie wyrażali przekonanie, iż współczesności towarzyszą różnorodne teorie sprawiedliwości, które wymagają zarówno wyczerpującego uzasadnienia swoich teoretycznych twierdzeń, jak i rzetelnej oceny swych praktycznych skutków.

Niniejsze sympozjum składało się z trzech kolejnych części: obrady plenarne, wykłady w grupach tematycznych oraz panel dyskusyjny. W sumie wystąpiło w nim z referatem 27 osób, w tym 9 przedstawicieli środowisk akademickich z USA, Hiszpanii i Francji.

Obrady sesji plenarnej otworzył wykład o. prof. Mieczysława A. Krąpca z KUL, pt. *Bytowe podstawy sprawiedliwości*. Po nim swoje referaty wygłosili: ks. prof. Andrzej Maryniarczyk z KUL (*O właściwą miarę sprawiedliwego działania*), prof. Peter Redpath z St. John’s University w Nowym Jorku (*Sprawiedliwość w Nowym Porządku Świata. Redukcja sprawiedliwości do tolerancji w totalitarnym państwie światowym*) oraz prof. Thomas Michaud z Wheeling Jesuit University

w Zachodniej Wirginii (*Krytyka sprawiedliwości „poprawnej politycznie”*). Wykładom plenarnym przewodniczyła dr Imelda Chłodna.

Druga część obrad przebiegała równolegle w czterech sekcjach. Obradom pierwszej grupy (*Sprawiedliwość a społeczeństwo*) przewodniczył prof. Piotr Jaroszyński. Swoje referaty wygłosili tu: prof. Geert Demuijnck z Katolickiego Uniwersytetu w Lille (*Sprawiedliwość społeczna wobec niepełnosprawności*), prof. Pablo Perez Lopez z Uniwersytetu w Valladolid (*Sprawiedliwość a osądzenie historii: problem oskarżania przeszłości*), oraz dr Mieczysław Ryba z KUL (*Od rozbiorów do PRL-u – legalizacja niesprawiedliwości*).

Dyskusji w drugiej sekcji (*Sprawiedliwość w różnych kulturach*) przewodniczyła mgr Ludmiła Bratkowska. Wysłuchano tu wykładów: dr. Pawła Sajdka z KUL (*Sprawiedliwość w Bhagawadgicie*), ks. dr. Andrzeja Jaśko z WSD-Ełk (*Sprawiedliwość w Starym Testamencie*), prof. Janusza Daneckiego z UW (*Sprawiedliwość w myśli arabskiej*), oraz s. prof. Zofii J. Zdybickiej z KUL (*Sprawiedliwość a miłosierdzie: chrześcijaństwo*).

Obradom kolejnej sekcji (*Sprawiedliwość a cywilizacje*) przewodniczyła dr Imelda Chłodna. Wszyscy prelegenci reprezentowali KUL, a należeli do nich: dr Zbigniew Pańpuch (*Koncepcja sprawiedliwości w starożytnej Grecji*), dr Paweł Skrzydlewski (*Sprawiedliwość w różnych cywilizacjach – przegląd stanowisk*), dr Imelda Chłodna (*Prawo do rozwoju osobowego a uwarunkowania cywilizacyjne*), dr Maria J. Gondek (*Sprawiedliwość a praca*), oraz ks. dr Paweł Tarasiewicz (*Koncepcja sprawiedliwości w marksizmie*).

Czwarta sekcja obejmowała wystąpienia studentów filozofii. Obrady były w niej prowadzone w języku angielskim. Przewodniczył im prof. Curtis Hancock z Rockhurst Jesuit University w Kansas City. Studentów z Wheeling Jesuit University w Zachodniej Wirginii reprezentowali: Melissa Atkinson, Justin Brandt, Ryan Johnston, Yvette Michaud i Shawn Stottlemeyer. Z kolei, słuchaczy filozofii z KUL reprezentowały następujące osoby: Joanna Kiereś i Agnieszka Ziętek.

Panel dyskusyjny, któremu przewodniczył prof. Piotr Jaroszyński, składał się z wystąpień czterech wykładowców KUL: prof. Henryka Kieresia (*Sprawiedliwość a utopia*), dr. Krzysztofa Wroczyńskiego (*Sprawiedliwość a prawo*), ks. prof. Tadeusza Guza (*Unia Europejska: jaka solidarność?*) oraz prof. Piotra Jaroszyńskiego (*Sprawiedliwość: od mitologii do ideologii*).

SPRAWOZDANIA

Przeprowadzone rozważania wyraźnie akcentowały potrzebę dalszej refleksji nad sprawiedliwością – zwłaszcza potrzebę debaty ogólnospołecznej. Namysł nad nią jest bowiem nieodzownym warunkiem mądrości każdego uczestnika życia społecznego. Organizatorom sympozjum z pewnością udało się ożywić i pogłębić świadomość w zakresie sprawiedliwości wśród uczestników spotkania. Należy mieć jednak nadzieję, że zapowiedziana publikacja wygłoszonych referatów przyczyni się do intelektualnego ożywienia jak największej liczby czytelników.

Ks. Paweł Tarasiewicz